

Uvod v Azijo

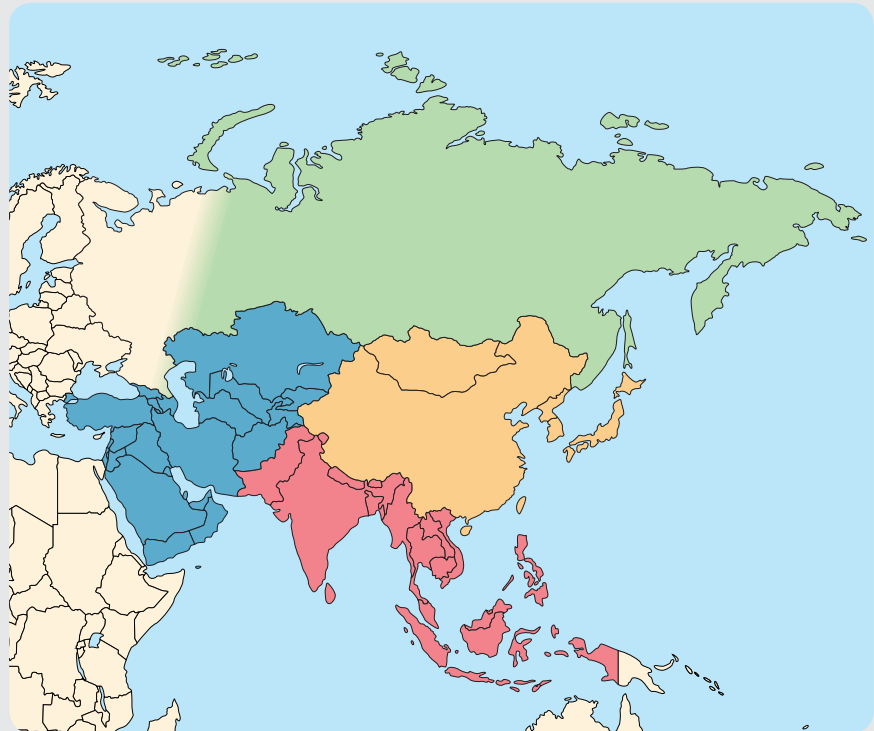
Pokrajina Jakutija, Vzhodna Sibirija, Rusija – Severna Azija

Bajkalsko jezero, Rusija – Severna Azija

Južna Kitajska – Vzhodna Azija

Severna Azija
Vzhodna Azija

Južna in Jugovzhodna Azija
Jugozahodna Azija

Površje Azije

Meje in površje

- Azijo na zahodu omejuje Ural (do sem sega evropski del Rusije), na severu jo omejuje Severno ledeno morje (Arktični ocean), na vzhodu Tihi ocean, na jugu Indijski ocean, na jugozahodu pa Rdeče, Sredozemsko in Črno morje.
- Površje je raznoliko; na celini se izmenjujejo nižavja, doline in kotline, gričevja, hribovja, višavja in gorovja.
- Nižavja, nižine in kotline: npr. Zahodnosibirsko nižavje, Veliko kitajsko nižavje (z najdaljšo azijsko reko Jangce), Turansko nižavje. Gangesko nižavje, Mezopotamija.
- Uravnana gorstva (gorstvo sestavlja več gorovij), gorovja in višavja: npr. Ural, Kazaško višavje, Jablonovsko gorovje, Srednjesibirsko višavje, Južnokitajsko hribovje.
- Visoka gorstva in gorovja: npr. Kavkaz, Zargos, Hindukuš, Himalaja, Altaj.
- Obala Azije je razčlenjena, razvejena na številne polotoke, otoke in otočja.

Podnebje

- Največji del celine leži v severnem zmerno toplem pasu, kjer so zaradi zmernih temperatur in zadostne količine padavin dobri pogoji za življenje.
- Na skrajnem severu sega v severni mrzli (polarni) pas.
- Med tem pasom in zmerno toplim pasom je prehodni pas. To je subpolarni pas; v njem se prepletajo vplivi in značilnosti zmerno toplega in polarnega pasu.
- Skrajni jug celine sega v vroči (tropski) pas.
- Med tem pasom in zmerno toplim pasom je prehodni, subtropski pas.
- Osrednji in jugozahodni del Azije letno prejema zelo majhno količino padavin, zato so tu velika suha območja s puščavskim in polpuščavskim rastlinstvom.

Znotraj posameznih toplotnih pasov so zaradi različnih dejavnikov (npr. oddaljenosti od morja, nadmorskih višin in oblikovanosti površja) različna podnebja, ki se med seboj razlikujejo predvsem v količini in razporeditvi padavin. V vseh toplotnih pasovih se na območju gorovij pojavlja gorsko podnebje, za katerega so značilne nižje povprečne letne temperature (v primerjavi z nižjim svetom v okolici) in večja količina padavin.

Prebivalstvo in poselitev

Azija je celina, na kateri živi več kot polovica svetovnega prebivalstva. Kot Evropa, je tudi ta celina neenakomerno poseljena. Nekatera območja, npr. Vzhodna in Jugovzhodna Azija, so zaradi naravnih in družbenih dejavnikov (bližina morja, tekoče vode, ugodna podnebja, zgodovinski razvoj, gospodarska razvitost, prometna povezanost itd.) zelo gosto poseljena. Druga območja, npr. Severna, osrednja in Jugozahodna Azija ter gorati predeli so zaradi neugodnih razmer redko poseljena ali pa so skoraj neposeljena. Največja zgostitev prebivalstva je na Kitajskem in v Indiji, ki sta po številu prebivalcev največji državi na svetu. V Aziji so najbolj razširjene vere islam, budizem in hinduizem.

Bangkok, Tajska – Južna in Jugovzhodna Azija

Bagdad, Irak – Jugozahodna Azija

Velika arabska puščava, Saudova Arabija – Jugozahodna Azija